سرمقاله

راز میانجی گری اسلام آباد

ادامه از صفحه ۱

... در این راستا چند دلیل قابل بحث است.

یکم) همه چیز از ۷ مه ۲۰۲۵ (۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۴) شروع شد زمانی که هند «عملیات سندور» را علیه پاکستان آغاز کرد. در این جنگ ۳ روزه ارتش پاکستان موفق شد خسارات گسترده‌ای به ارتش هند وارد کند. بر اساس برخی روایت‌ها ارتش پاکستان موفق به سرنگونی ۵ جنگنده هندی شد. اما ماجرا به همین جا ختم نشد. ترامپ مدعی میانجی گری شد و به‌این‌ترتیب دو روایت شکل گرفت. در روایت پاکستانی، این ترامپ بود که میانجی‌گری کرد و باعث توقف جنگ شد. اما در روایت هندی، ترامپ هیچ نقشی نداشت. این روایت برداشت‌های آتی ترامپ از هند و پاکستان را شکل داد.

تلاش‌ترامپ‌برای‌اصرار تلاش داشت اثبات کند که رئیس‌جمهور آمریکا هیچ نقشی در این میانجی‌گری نداشت. حتی در تماس با ترامپ هم بر این سخن خود پافشاری کرد. در سوی دیگر، پاکستان که «مرگ خواب» ترامپ را شناخته بود، کوشید تمام اعتبار میانجی‌گری را به ترامپ اختصاص دهد. به گفته پروفسور «عقیل شاه»، استاد علوم سیاسی در دانشکده «هک دانیل»، ترامپ که مشتاق «چاپلوسی» بود، رویکرد اسلام‌آباد به مذاقش خوش آمد. در اینجا باید گفت که به تعبیر «سوشانت سینگ»، مدرس مطالعات جنوب آسیا در دانشگاه ییل، اسلام‌آباد فرصت را غنیمت شمرد و از «فرتطنیه دیپلماتیک»ی که دهلی‌نو برایش ایجاد کرده بود گریخت. شهباز شریف (نخست‌وزیر) و «عاصم منیر» (فرمانده کل ارتش) جایگاه بالایی در نگاه ترامپ یافته و به کاخ سفید دعوت شدند. اگرچه پاکستان به دلیل بحران اقتصادی داخلی، انتخاباتی پر از اما و اگر و زندانی کردن عمران خان از کمبود مشروعیت رنج می‌برد؛ اما جنگ هند از یک سو باعث احیای اعتبار ارتش به‌ویژه عاصم منیر شد و از سوی دیگر، او «بهترین مارشال مدنظر ترامپ» نام گرفت. به دنبال آن، دولت پاکستان هم وجهه «صلح ساز جهانی» به خود گرفت. سینگ بر این باور است که اسلام‌آباد به «محور دیپلماسی منطقه» تبدیل شده است.

دوم) جنگ مشترک آمریکا-اسرائیل علیه ایران باعث شد بحران اقتصادی در پاکستان عمیق‌تر شود. ازاتجاکه بخش زیادی از نفت این کشور از کشورهای خلیج‌فارس وارد می‌شود و همچنین به دلیل وابستگی مالی این کشور به عربستان سعودی، تردیدی نبود که بحران تنگه هرمز می‌تواند اقتصاد اسلام‌آباد را با شوک‌های عظیمی مواجه سازد. شوک هرمز نه‌تنها باعث افزایش قیمت سوخت در این کشور شد و بسیاری از مشاغل را متاثر ساخت، بلکه قیمت مواد غذایی هم افزایش یافت. کار به جایی رسید که بخش‌های زیادی از اماکن دولتی و خصوصی -حتی مدارس- یا دورکار شدند یا آنلاین. اعضای کابینه هم موافقت کردند که دو ماه از حقوق خود صرف‌نظر کنند.

سوم) باتوجه‌به جنگ مشترک آمریکا-اسرائیل علیه ایران و امضای پیمان دفاعی مشترک بین عربستان و پاکستان و قرار گرفتن ریاض زیر چتر هسته‌ای اسلام‌آباد، در صورت درخواست نظامی عربستان از پاکستان، این کشور ملزم بود توانایی نظامی خود را در اختیار ریاض قرار دهد. اما تکته مهم همین جاست. اسلام‌آباد بین دو لبه قیچی «تهران - ریاض» گیر افتاده بود. اگر به کمک نظامی عربستان می‌رفت، روابط حسن هم‌جواری و همسایگی با ایران دستخوش بحران می‌شد. اگر به کمک ایران می‌آمد، آن پیمان دفاعی مشترک با عربستان زیر سوال می‌رفت. چنین بود که پاکستان ترجیح داد با موقعیت جدید منطقه‌ای که یافته است، سری در سرها درآورد و خود را به‌عنوان میانجی صلح معرفی کند تا مجبور به انتخاب میان یکی از این دو بازیگر نباشد.

چهارم) به گمانم مهم‌ترین عامل در این میانجی‌گری این است که پاکستان در حوزه تمدنی ایران قرار دارد. بگذارید کمی به عقب برویم؛ به دوران گورکانیان که زبان فارسی، زبان رسمی و دیوانی شبه‌قاره بود. دربار گورکانیان به یکی از پناهگاه‌های شعر و ادب و فرهنگ فارسی تبدیل شده بود. در آن دوران سبک شعر هندی متداول شده و ایرانیان مهاجر شعر فارسی را در دربار گورکانیان به اوج شکوفایی رساندند. شاید بر بیراه نباشد، اگر شبه‌قاره را امتداد تمدن ایرانی بنامیم.

باری، وقتی «باک اُستان» (که بعدها پاکستان نام گرفت) به رهبری محمدعلی جناح از هندوستان جدا شد، پایه‌گذاران «پاکستان توین» به دنبال هویتی مستقل برآمدند. چنین بود که «قومی ترانه» یا ترانه سرایی «بیالاثر حفیظ جالندهری» با ترکیبی از کلمات فارسی - اردو سروده شد به‌گونه‌ای که برای فارسی‌زبانان به‌راحتی قابل‌فهم است. در این شعر میهنی بر «پاک»، «شاد»، «میهن»، «مرکز یقین»، «کشور حسین» و «منزل مراد» تاکید شده است. افزون بر این تبادد از تبار ایرانی برخی مقام‌های ارشد پاکستانی تغافل بود از جمله بی‌نظیر بوتو (مادری زاده اصفهان) و سید یوسف رضا گیلانی، بیست و سومین نخست‌وزیر پاکستان (او از تبار عبدالقادر گیلانی است که یک رهبر بزرگ اهل سنت از گیلان ایران و موسس سلسله تصوف قادریه بود).

با تگاهی به تاریخ ایران درمی‌یابیم که وجه برتر یا مولفه استراتژیک ایران در کنار توانمندی نظامی، «قدرت فرهنگی»اش است. این قدرت فرهنگی در شرق و شمال ایران تمود آشکارتری دارد: از افغانستان تا شبه‌قاره؛ از شمال آرس تا سین کیانگ چین. بر اساس همین قدرت فرهنگی بود که اقوام مهاجم جذب فرهنگ و هویت ایرانی شدند. به تعبیر ادوارد سعید، هر انسانی می‌تواند دو وطن داشته باشد. یک «وطن جغرافیایی» (که برای ما همین ایران با همین مرزهای فعلی‌اش است) و یک «وطن فرهنگی» (که شامل کشورهای حوزه تمدنی ایران می‌شود)، با تمرکز بر «فلات شرقی» و «فلات شمالی» ایران می‌توان تهدید را به فرصت تبدیل کرد و بار دیگر به احیای «فرهنگ ایرانی» در گستره‌ای وسیع دل بست به این امید که این وطن فرهنگی سدی بازدارنده در برابر تهدیدها باشد.

به قول حکیم فردوسی:

جهانی به ایران تهادند روی / بر آسوده از رنج وز گفت‌وگوی / به ایران زبان‌ها بیاموختند / روان‌ها بدانش برافروختند

محمدحسین باقی
Alborz.payam@gmail.com

پیام آشنا گزارش می دهد

دیپلماسی اقتدار ایران؛ فروپاشی الگوی تحمیلی آمریکا

اختصاصی پیام آشنا- مذاکرات فشرده ایران و آمریکا در اسلام‌آباد، ۲۳ فروردین ماه پس از حدود ۲۴ ساعت گفت‌وگوی بی‌وقفه بدون دستیابی به توافق پایان یافت؛ رخدادی که اگرچه در ظاهر یک توقف دیپلماتیک است، اما در سطحی عمیق‌تر از شکاف میان واقعیت‌های جدید قدرت در منطقه و تداوم رویکرد تحمیلی واشنگتن حکایت دارد.

چرا توافق شکل نگرفت؟

مارتن مذاکراتی که در پایتخت پاکستان آغاز شده بود، سرانجام بامداد دیروز بدون دستیابی به چارچوب مشخصی برای توافق به پایان رسید. گفت‌وگوهایی که با میانجی‌گری پاکستان و در سطحی کم‌سابقه میان دو طرف برگزار شد، اگرچه در برخی حوزه‌ها به پیشرفت‌هایی انجامید، اما در موضوعات کلیدی با اختلافات جدی مواجه باقی ماند.

در همین چارچوب، اظهارات محمدباقر قالیباف مبنی بر اینکه «طرف مقابل نتوانست اعتماد ایران را جلب کند»، به‌نوعی جمع‌بندی موضع رسمی تهران از این دور مذاکرات تلقی می‌شود؛ موضعی که نشان می‌دهد مسئله اصلی، نه اصل مذاکره، بلکه کیفیت و نتیجه آن است.

دیپلماسی بر بستر قدرت؛ تغییر زمین بازی

این دور از مذاکرات در شرایطی برگزار شد که پیش‌زمینه آن، تحولات میدانی هفته‌های اخیر و پایان یک دوره تقابل مستقیم بود. همین عامل باعث شد جمهوری اسلامی ایران با رویکردی متفاوت وارد گفت‌وگو شود؛ رویکردی که دیپلماسی را در امتداد قدرت تعریف می‌کند.

در این چارچوب، حضور ایران در مذاکرات نه از موضع فشار، بلکه با هدف تثبیت دستاوردها و تبدیل آن به نتیجه سیاسی صورت گرفت. موضوعی که به‌روشنی نشان می‌دهد زمین بازی نسبت به گذشته تغییر کرده است.

اختلاف بر سر «توافق متوازن»

بررسی روند مذاکرات نشان می‌دهد که اختلافات اصلی، بیش از آنکه فنی باشد، ماهیتی راهبردی دارد. ایران بر ضرورت دستیابی به توافقی متوازن، همراه با رفع واقعی تحریم‌ها و تضمین حقوق خود تأکید دارد، در حالی که طرف آمریکایی همچنان تلاش می‌کند با حفظ چارچوب‌های فشار، شروط مورد نظر خود را پیش ببرد.

همین شکاف در تعریف «توافق قابل قبول»، مهم‌ترین عامل عدم دستیابی به نتیجه در این دور از گفت‌وگوها ارزیابی می‌شود.

واشنگتن و تکرار یک مسیر آشنا

اظهارات مقامات آمریکایی درباره ارائه «پیشنهاد نهایی» نیز نشان می‌دهد که این کشور همچنان در چارچوب رویکردهای گذشته حرکت می‌کند؛ رویکردی مبتنی بر تعیین خطوط قرمز یک‌جانبه و انتظار برای پذیرش آن از سوی طرف مقابل.

این در حالی است که تجربه سال‌های گذشته نشان داده چنین الگویی، نه‌تنها به توافق پایدار منجر نمی‌شود، بلکه در بسیاری موارد، روند مذاکرات را با بن‌بست مواجه می‌کند.

دست پر تر ایران؛ پیوند میدان و دیپلماسی

در نگاه مقامات ایرانی، موقعیت کنونی کشور حاصل مجموعه‌ای از مؤلفه‌های قدرت است که صرفا به حوزه نظامی محدود نمی‌شود، بلکه ترکیبی از توان بازدارندگی، عمق ژئوپلیتیک و تجربه انباشته در مواجهه با بحران‌ها را دربرمی‌گیرد. این مؤلفه‌ها در کنار هم، جایگاهی ایجاد کرده‌اند که در آن، ایران نه در موضع انفعال، بلکه در موقعیت اثرگذاری بر معادلات و شکل‌دهی به روندها قرار دارد.

در چنین چارچوبی، ورود به مذاکرات و حتی پذیرش آتش‌بس، نه به‌عنوان تغییر در اصول، بلکه به‌عنوان بخشی از یک راهبرد فعال قابل تحلیل است؛ راهبردی که هدف آن مدیریت سطح تقابل و انتقال هوشمندانه آن از میدان نظامی به عرصه دیپلماسی است، بدون آنکه از ظرفیت‌های بازدارنده یا خطوط اصلی سیاستی عقب‌نشینی شود.

این رویکرد در عمل نشان می‌دهد که دیپلماسی برای ایران، ادامه همان منطق قدرت در میدان است، نه جایگزین آن؛ و دقیقا از همین‌جا مفهوم «دست برتر» در سطح تصمیم‌گیری و مذاکره معنا پیدا می‌کند.

گام بعدی: تصمیم در واشنگتن

با پایان این دور از مذاکرات، نگاه‌ها به تصمیمات آینده آمریکا دوخته شده است. اینکه واشنگتن تا چه اندازه حاضر است در رویکرد خود بازنگری کند و به سمت پذیرش یک توافق متوازن حرکت کند، عامل تعیین‌کننده در ادامه مسیر خواهد بود.

مذاکرات اسلام‌آباد یا یک پیام مشخص به پایان رسید؛ شرایط برای توافق تغییر کرده است.

در وضعیتی که ایران با اتکا به «دیپلماسی اقتدار» وارد گفت‌وگو شده، دیگر امکان پیشبرد توافق بر پایه فشار و تحمیل وجود ندارد. از این رو، عدم دستیابی به توافق را باید نشانه‌ای از یک واقعیت دانست، تا زمانی که این تغییر از سوی آمریکا پذیرفته نشود، مسیر مذاکرات همچنان با چالش مواجه خواهد بود.

زینی‌وند:

استان‌ها برای برگزاری انتخابات ۱۱ اردیبهشت آماده‌اند

معاون سیاسی وزیر کشور با اشاره به برگزاری نخستین جلسه با معاونان سیاسی استانداری‌های سراسر کشور در سال ۱۴۰۵، از آمادگی استان‌ها برای برگزاری انتخابات خبر داد

به گزارش پیام آشنا، علی زینی‌وند معاون سیاسی وزیر و رئیس ستاد انتخابات کشور با اشاره به برگزاری اولین جلسه با معاونان سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری های سراسر کشور در سال ۱۴۰۵ که به صورت ویدیوکنفرانسی برگزار شد، اظهار داشت: موضوع انتخابات یکی از دستورکارهای این جلسه بود. آخرین آمادگی‌های استان‌ها برای برگزاری انتخابات در این جلسه تشریح شد. همچنین در خلال آن، به نمایندگی از وزیر کشور از مجموعه مدیریت استان‌ها که دوشادوش مردم در خیابان و دوشاش رزمندگان شجاع در میدان نبرد، ضایع سوم، یعنی خدمت‌رسانی به مردم را به عهده داشتند، تقدیر شد.

زینی‌وند تصریح کرد: تشریح خطوط و سیاست‌های کلی درباره حفظ انسجام و حمایت از تیم مذاکره‌کننده که در میدان دیپلماسی برای تثبیت پیروزی ملت ایران تلاش می‌کنند از موضوعات دیگر مطرح‌شده در این جلسه بود.

معاون سیاسی وزیر کشور افزود: به تعبیر رهبر معظم انقلاب که فرمودند تجمع و حمایت مردم حتما باعث موفقیت بیشتر مادر میز مذاکره در کنار موفقیت‌ها در میدان جنگ خواهد بود.

سخنگوی وزارت کشور با بیان اینکه در ادامه این جلسه مسائل کلی استان‌ها مرور شد، افزود: همه گزارشات نشان از هماهنگی، انسجام و مدیریت موثر و خوب امور مردم در استان‌های کشور بود.

رئیس ستاد انتخابات کشور با تاکید بر اینکه مراحل مختلف فرایند انتخابات در طول یک سال گذشته طی شده است، گفت: کل فرایندهای انتخابات مصادف با ۳ واقعه مهم جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، وقایع دی‌ماه و جنگ رمضان شد، اما بر‌غم آن فرایند امور مهم کشور از جمله انتخابات تعطیل نشد.

زینی‌وند خاطرنشان کرد: با توجه به اینکه مدت زمان کمی تا برگزاری انتخابات باقی مانده است، در جلسه امروز تاکید شد که تلاش بیشتری صورت بگیرد تا اگر احتمالا وقفه یا خللی ایجاد شده است سریع‌تر جبران و همه فرایندها برای برگزاری انتخابات آماده شود.

برگزاری جلسات منظم ستاد انتخابات کشور در شرایط جنگی

در ادامه نیز، محسن اسلامی، دبیر و سخنگوی ستاد انتخابات کشور از برگزاری منظم جلسات این ستاد حتی در شرایط جنگی خبر داد و گفت: امروز نشست مشترکی با حضور رئیس و اعضای ستاد انتخابات کشور، رؤسای ستادهای انتخابات استانی به‌صورت ویدیوکنفرانسی برگزار شد.

وی با اشاره به بررسی آخرین وضعیت برگزاری انتخابات در استان‌ها در این جلسه، افزود: گزارش‌های ارائه‌شده نشان می‌دهد که آمادگی لازم از ناحیه ستادهای انتخابات استانی به منظور برگزاری مناسب انتخابات وجود دارد.

اسلامی تأکید کرد: ستاد انتخابات کشور بر لزوم دقت، اهتمام و پیگیری جدی فرآیندهای اجرایی توسط رؤسای ستادهای استانی، فرمانداران و بخشداران تأکید دارد و خواستار نظارت مستمر بر روند اجرا است.

سخنگوی ستاد انتخابات کشور با اشاره به مراحل جاری انتخابات شوراهای اسلامی روستا گفت: در حال حاضر، فرآیند بررسی اعتراض‌ها نسبت به سوابق داوطلبان در حال انجام است و هیئت‌های نظارت شهرستان‌ها تا ۲۷ فروردین فرصت دارند پاسخ لازم را ارائه کنند.

وی ادامه داد: مرحله اصلی پیش‌رو، بازه تبلیغات انتخاباتی است که از سوم اردیبهشت‌ماه آغاز می‌شود و تا نهم اردیبهشت ادامه خواهد داشت و لازم است مسئولان محلی با دقت نسبت به تبیین و اجرای این مرحله اقدام کنند.

اسلامی در پایان با اشاره به شرایط خاص کشور خاطرنشان کرد: با وجود شرایط جنگی، انسجام و حضور مردم نقش تعیین‌کننده‌ای دارد و انتخابات در موعد مقرر، با شکوه و با مشارکت گسترده برگزار خواهد شد.

توقیف ۳۴ مورد از اموال ارزشمند مدیر شبکه اینترنشنال در ایران

قوه قضاییه اعلام کرد: در پی رصد دقیق اطلاعاتی و تکمیل مستندات توسط ضابطین با دستور مقام قضایی اموال محمود عنایت، مدیر شبکه اسرائیلی اینترنشنال در ایران توقیف شد

به گزارش پیام آشنا، در راستای قانون تشدید مجازات جاسوسی و همکاری با اسرائیل و کشورهای متخاصم علیه امنیت و منافع ملی، مقابله با اقدامات خصمانه عوامل رسانه‌های معاند که با اسرائیل و آمریکا اسرائیلی-آمریکایی همکاری می‌کنند و در جهت تقویت اسرائیل و آمریکا گام بر می‌دارند، دستور قضایی جهت شناسایی و توقیف اموال و مسدودی حساب اموال و املاک عنایت مدیر شبکه تروریستی اینترنشنال صادر شد. بر اساس اقدامات حقوقی صورت گرفته از مدیر اینترنشنال شبکه اسرائیل، اموال زیادی در ایران شناسایی شده و با دستور مقام قضایی توقیف شده‌اند.

این فرد اقدام به فعالیت شبکه‌ای و مستمر علیه امنیت ملی و منافع ملت ایران در این شبکه ضدایرانی داشته است و کار شناسایی باقی اموال این فرد ادامه دارد.

این گزارش می افزاید که در ۳۴ مورد اموال و دارایی‌های توقیف شده از این فرد قطعات زمین ارزشمند با کاربری‌های مختلف، چند مزرعه، خانه و آپارتمان، چند قطعه باغ، یک کارخانه و موارد دیگری از اموال توقیف شده است.

سخنگوی صنعت آب: ورود ایران به دوره ترسالی صحیح نیست

سخنگوی صنعت آب گفت: در حالی که در ۱۱ استان با کم‌بارشی مواجه هستیم، بیان گزارش‌هایی مبنی بر ورود ایران به ترسالی با واقعیت علمی فاصله دارد

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، عیسی بزرگ‌زاده افزود: میزان بارش دریافتی در حدود یک سوم کشور یعنی استان‌های قم، تهران، مرکزی، قزوین، البرز، مازندران، چهارمحال و بختیاری، گیلان، یزد، همدان و اصفهان از مقادیر نرمال این استان‌ها کمتر است.

بزرگ‌زاده تاکید کرد: حتی در مقیاس کشوری هم بارش کشور ۵۰۵ میلی‌متر در محدوده نرمال بوده و نمی‌توان گفت وارد ترسالی شده‌ایم.

وی یادآور شد: همان گونه که بارها گفته‌ام مدیریت آب امری محلی است و نمی‌توان با شاخص‌های ملی و کشوری به قضاوت‌های محلی رسید. به عنوان مثال روش های مدیریت آب در استان هایی چون هرمزگان، کرمان و بوشهر در استان هایی چون تهران و مشهد کاربرد ندارد.

سخنگوی صنعت آب با دعوت از همه مردم به مدیریت صحیح مصرف آب به ویژه در استان‌های تهران، البرز و خراسان رضوی از کارشناسان آب و هواشناسی خواست تا در تبیین شرایط دقیق اقلیمی برای مردم مشارکت کنند.